

SOŁECKA

STRATEGIA ROZWOJU SOŁECTWA

GNOJNICA DOLNA

Gmina Ropczyce

Kwiecień 2017

Spis treści:

I. Autorzy opracowania.....	3
II. Analiza zasobów.....	4
III. Analiza SWOT.....	8
IV. Analiza potencjału rozwojowego sołectwa	9
V. Wizja odnowy i rozwoju sołectwa	10
VI. Program krótkoterminowy odnowy sołectwa – Gnojnica Dolna	10
VII. Plan i program odnowy sołectwa – Gnojnica Dolna na lata 2017-2020.....	12
VIII. Dokumentacja fotograficzna sołectwa Gnojnica Dolna.....	15

II. Analiza zasobów

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). Opracowanie: Ryszard Wilczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim sołectwo dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Gnojnica to miejscowość wiejska leżąca w powiecie ropczycko – sędziszowskim w województwie podkarpackim na Pogórzu Karpackim w południowo-wschodniej części gminy. Krajobraz wsi charakteryzuje mocne urzeźbienie terenu w postaci wzniesień sięgających wysokości 300m n.p.m. oddzielonych od siebie nieckowatymi dolinkami. Duża ilość powierzchni lasów połączona z bardzo urozmaiconym ukształtowaniem terenu tworzy urozmaicony, różnorodny i atrakcyjnie turystycznie teren. Przez wieś przepływa rzeka Gnojniczanka. Gnojnica jest wsią składającą się z dwóch sołectw, a mianowicie: Gnojnica Dolna oraz Gnojnica Wola.		X	
stan środowiska	Przeciętny	X		
walory klimatu	Specyficzne warunki klimatu jakie występują na terenie wsi wiążą się z położeniem w pasie górskim.		X	
walory szaty roślinnej	Brak	X		
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Brak	X		
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Świat zwierzęcy reprezentują; bażanty, kuropatwy, zajace, sarny, jelenie, dziki, bobry, lisy.	X		
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Wzdłuż całej wsi przepływa rzeka Gnojniczanka, do której wpadają liczne potoki i mniejsze cieki wodne.	X		
wody podziemne	Brak	X		
gleby	Gleby na ogół są żyzne i przynależą w większości do III-IV klasy bonitacyjnej. Zaliczane są do gleb brunatnych, głównie gliniastych i ilastych, ze znaczną miąższością profilu glebowego wpływającą na dogodne stosunki wodne.	X		
kopaliny	Brak	X		
walory geotechniczne	Brak	X		
Kulturowy				
walory architektury	Brak	X		
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Brak	X		
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Brak	X		

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

zabytki i pamiątki historyczne	Pomnik – obelisk wystawiony w 1931 r. na „Małym Błoniu” w intencji poległych w I wojnie światowej i wojnie polsko - bolszewickiej	X		
osobliwości kulturowe	Brak	X		
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kaplica parafialna pw. Św. Wojciecha, krzyże przydrożne, pomnik na „Małym Błoniu”	X		
święta, odpusty, pielgrzymki	Co rocznie odbywa się odpust parafialny w Górze Ropczyckiej, odpust w Gnojnicy Dolnej oraz organizowane jest święto wioski w formie festynu rodzinnego - Gnojnickie lato. Ponadto, odbywają się: dożynki wiejskie, dzień Seniora, Dzień Matki, Dzień Dziecka, festiwal dawnej muzyki ludowej.	X		
tradycje, obrzędy, gwara	Dożynki, obrzędy zapustów, festiwal dawnej muzyki ludowej.	X		
legendy, podania i fakty historyczne	Istnieje kilka legend np. na temat powstania miejscowości. Są również zapisy i fakty historyczne dotyczące powstania nazw okolicznych przysiółków.	X		
przekazy literackie	- Wzmianki o Gnojnicy można odnaleźć w dziele wybitnego, polskiego historyka – Jana Długosza „Liber beneficium – rok 1440.” Autor wymienia Gnojnicę, jako wieś należącą do parafii Góra Ropczycka, własność kasztelana sandomierskiego, mającą sołectwo i karczmę. - „Wieś Gnojnica” autorstwa Władysława Tabasza – opracowanie powstało w 2013 r.	X		
ważne postacie i przekazy historyczne	ks. Wojciech Świąś	X		
specyficzne nazwy	Przysiółki: Czujek, Kopiec, Domaradz Mały, Domaradz Duży, Biesówka, Łysa Góra, Kubikówka, Wójcikówka, Debrza, Kamieniec, Podlas, Przymiarki, Małe Błonie.	X		
specyficzne potrawy	Wśród potraw specyficznych, które przyrządzane są z okazji różnych okoliczności (zapusty, dożynki, festyny rodzinne) można wyróżnić: kapusta z grochem, smalec ze skwarkami, pierogi z kapustą.	X		
dawne zawody	Kowale, wikliniarze, zduny, tkacze, bednarze, artyści ludowi – rzeźbiarze, poeci.	X		
zespoły artystyczne, twórcy	Zespół regionalny „Gnojniczanie”	X		
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Występują w rękach prywatnych właścicieli gruntów mieszkańców wsi.	X		
działki pod domy letniskowe	Występują w rękach prywatnych właścicieli gruntów mieszkańców wsi.	X		
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Spółdzielnia Kótek Rolniczych	X		
pustostany mieszkaniowe	Brak	X		
pustostany przemysłowe	Mleczarnia – Spółdzielnia Kótek Rolniczych	X		
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Brak	X		
Infrastruktura społeczna				

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

place publicznych spotkań, festynów	Miejscem publicznych spotkań jest najczęściej jest Wiejskie Centrum Kultury. Odbywają się tam zebrania wiejskie, zabawy. Ponadto w budynku WCK odbywają się wesela i inne uroczystości, a także zlokalizowana jest filia biblioteki. Natomiast festyny przy stadionie sportowo – rekreacyjnym oraz WCK.	X		
sale spotkań, świetlice, kluby	Wiejskie Centrum Kultury, Zespół Szkół.	X		
miejsca uprawiania sportu	Stadion sportowo – rekreacyjny, boisko szkolne przy Zespole Szkół, plac zabaw.	X		
miejsca rekreacji	Główne miejsca rekreacji skoncentrowane są przy stadionie sportowo – rekreacyjnym, gdzie odbywają się festyny oraz rozgrywki sportowe.	X		
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	W 2001 r. po terenie Gnojnicy wytyczono i oznakowano trasę rowerową długości 28,5 km dla amatorów górskiej turystyki.	X		
szkoły	Zespół Szkół w Gnojnicy Dolnej składający się z przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum.	X		
przedszkola	Publiczne Przedszkole przy Zespole Szkół	X		
biblioteki	Filia Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej zlokalizowana w budynku Wiejskiego Centrum Kultury.	X		
placówki opieki społecznej	Gabinet stomatologiczny przy Zespole Szkół	X		
placówki służby zdrowia	Brak	X		
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Wodociąg miejski, wodociągi wiejskie.	X		
kanalizacja	Brak	X		
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Na terenie obydwóch sołectw przebiega łącznie 130 km dróg o powierzchni łącznej 39,13 ha, z tego dróg publicznych 4850 m.b. i niepublicznych 125150 m. b. W sołectwie Gnojnica Dolna występują następujące nazwy odcinków dróg gminnych: Gnojnica Kopiec (2300 m. b.), Gnojnica – Góra Ropczycka (200 m. b.) oraz niepubliczne: Gnojnica – na Magdonia 1000 m.b.), Gnojnica – Domaradz Duży (1400 m. b.), Gnojnica – Domaradz Mały (1000 m.b.), Gnojnica – Stadion (400 m.b.).	X		
chodniki, parkingi	Chodnik od Wiejskiego Centrum Kultury do Zespołu Szkół w Gnojnicy Dolnej. Parking przy Zespole Szkół, Kaplicy parafialnej, Wiejskim Centrum Kultury oraz kompleksie sportowo – rekreacyjnym.	X		
przystanki	5	X		
sieć telefoniczna i dostępność internetu	Sieć kablowa TP S.A., internet drogą kablową i radiową	X		
telefonnia komórkowa	Orange, Plus, T-Mobile, Play	X		
inne	Brak	X		
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Łącznie na terenie sołectwa zarejestrowanych jest 39 podmiotów gospodarczych.	X		
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty	Na terenie wsi funkcjonują pojedyncze, małe zakłady produkcyjne, głównie w branży drzewnej, handlowej, firmy usługowe i budowlane, spożywcze oraz transportowe.	X		
gastronomia	Brak	X		

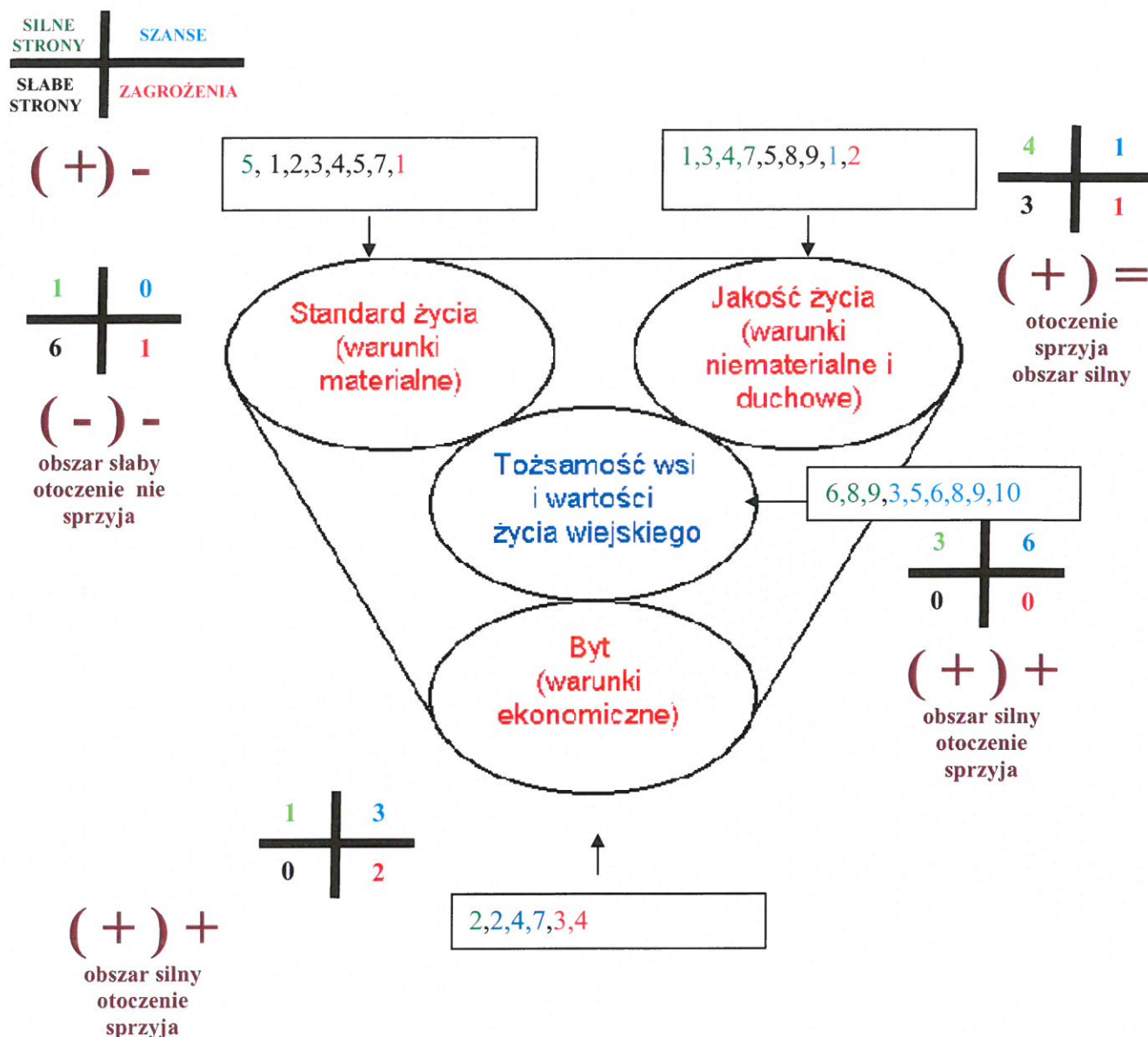
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

miejsca noclegowe	Brak	X		
gospodarstwa rolne	Wg stanu na dzień 25.04.2017 r. na terenie sołectwa funkcjonują 322 gospodarstwa rolne.	X		
Uprawy, hodowle	Uprawiane są głównie rośliny okopowe: ziemniaki, buraki oraz zbożowe z dominacją upraw pszenicy, pszenżyta, owsa. Występuje hodowla żywca wieprzowego i wołowego, a także produkcja mleka.	X		
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Odpady tartaczne (trociny, kora, wióra itp.) powstałe w wyniku obróbki drewna.	X		
zasoby odnawialnych energii	Wiatr, słońce	X		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki	X		
środki wypracowywane	- Program Sapard: • Budowa sieci wodociągowej – 220,5 tys. zł, - ZPORR: • Remont Wiejskiego Centrum Kultury – 703,0 tys. zł - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich: • Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego – 213,0 tys. zł • Budowa chodnika dla pieszych- 195,0 tys. zł. • Budowa placu zabaw – 170,0 tys. zł. - Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego • Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Gnojnicy Dolnej – 195,0 tys. zł.	X		
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi	Brak	X		
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Ks. Ryszard Miłek – kapelan Klubów Polonijnych w Chicago, działacz Klubu Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej	X		
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Brak	X		
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Właściciele sklepów, firm budowlanych, remontowo – budowlanych, transportowych i przewozowych, zakładów stolarskich oraz Polonia Amerykańska.	X		
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Brak	X		
Pracownicy nauki	Brak	X		
Związki i stowarzyszenia	Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna, Uczniowski Klub Sportowy, Ludowy Klub Sportowy Inter Gnojnica.	X		
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Reporter, Ziemia Ropczycka, Nowiny.	X		
Współpraca zagraniczna i krajowa	Brak	X		
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	Brak	X		
Strony www	Szkoła, parafia, sołectwo Gnojnica Dolna, LKS, OSP	X		

III. Analiza SWOT

MOCNE	SŁABE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobre położenie komunikacyjne. 2. Przedsiębiorczość, zaradność mieszkańców 3. Zaangażowanie społeczności szkolnej w życie wsi. 4. Aktywna działalność klubów sportowych, uczestniczących w rozgrywkach Okręgowej Ligi Podkarpackiej. 5. Obiekty użyteczności publicznej: Wiejskie Centrum Kultury, Remiza OSP, Zespół Szkół, boisko sportowe. 6. Atrakcyjne ukształtowanie terenu. 7. Współdziałanie organizacji z terenu sołectwa. 8. Niepowtarzalna (oryginalna) nazwa miejscowości i istniejące legendy. 9. Bogate tradycje regionalne, kultywowanie tradycji i obyczajów lokalnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan dróg lokalnych. 2. Słabe wyposażenie obiektów sportowo-rekreacyjnych. 3. Niedostateczne doposażenie i wykończenie obiektów Wiejskiego Centrum Kultury oraz Remizy OSP. 4. Braki w oświetleniu ulicznym. 5. Niewystarczająca ilość chodników dla pieszych. 6. Duże zagrożenie powodziowe. 7. Brak kanalizacji. 8. Słabe zaangażowanie mieszkańców w sprawy rozwoju wsi, brak integracji większej części społeczeństwa. 9. Niedostateczna oferta zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa dróg łączących przysiółki tworzących wspólny system komunikacyjny. 2. Możliwość pozyskiwania funduszy UE. 3. Atrakcyjność terenów i zasobów przyrodniczych do rozwoju turystyki i agroturystyki. 4. Bliskość ośrodków miejskich. 5. Duża powierzchnia lasów. 6. Niewykorzystany potencjał dziedzictwa kulturowego, w tym obrzędów, tradycji i obyczajów ludowych. 7. Możliwość lepszego zagospodarowania obiektów Wiejskiego Centrum Kultury, Remizy OSP i boisk sportowych. 8. Duża ilość aktywnie działających stowarzyszeń i organizacji. 9. Napływ inwestorów z zewnątrz – nowe miejsca pracy. 10. Kształcąca się młodzież w kraju i za granicą. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające środki finansowe na remont dróg oraz doposażenie i remont obiektów użyteczności publicznej (WCK,OSP, boiska) 2. Brak regulacji rzeki. 3. Brak pracy, niskie zarobki i konieczność migracji ludzi młodych – wyjazdy za granicę. 4. Brak stabilizacji w polityce rozwoju obszarów wiejskich i nieopłacalność produkcji rolniczej.

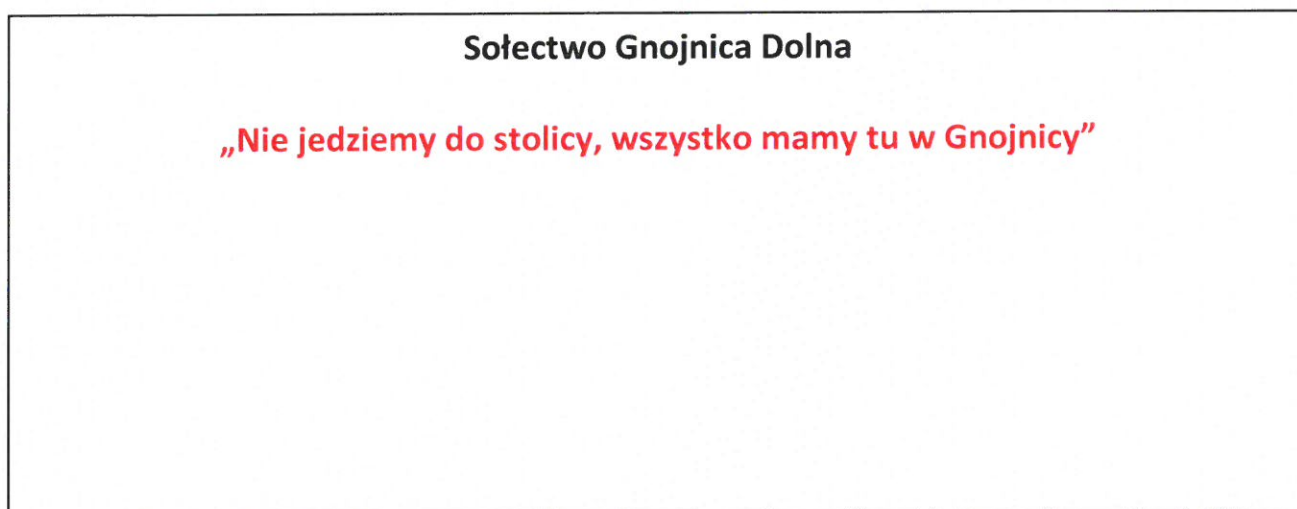
Analiza potencjału rozwojowego sołectwa

Z analizy potencjału rozwojowego wynika, że najsilniejszymi obszarami są: tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego oraz byt (warunki ekonomiczne). Obszary te mają potencjał do rozwoju w następnych latach. Najśłabszym obszarem jest standard życia, wymaga on dużego wsparcia i uwagi ze strony mieszkańców tym bardziej, że nie występują czynniki sprzyjające jego rozwojowi. Mocnym jest także obszar – jakość życia, który ma wokół siebie czynniki sprzyjające i możliwości poprawy.

V. Wizja odnowy i rozwoju sołectwa

„Gnojnica Dolna piękna okolica, pełna aktywnych ludzi i nowoczesnych rozwiązań”

VI. Program krótkoterminowy odnowy sołectwa – Gnojnica Dolna

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólne działanie	Organizacja festynów, pikników rodzinnych (2 w ciągu roku)	TAK	TAK	17	4
Na czy nam najbardziej zależy?	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży i starszych	Remont i Wyposażenie obiektów Wiejskiego Centrum Kultury i Remizy OSP	TAK	NIE	23	2
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak obiektu sportowo-rekreacyjnego przy Zespole Szkół	Budowa siłowni zewnętrznej przy Zespole Szkół	TAK	NIE	25	1
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Zwiększenie bezpieczeństwa	Budowa chodnika dla pieszych	TAK	NIE	20	3

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

Co nam przyjdzie najłatwiej?	Wspólne działanie	Organizacja wspólnego festynu	TAK	NIE	15	5
Projekt jaki zgłosimy do Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi	Budowa zewnętrznej siłowni przy Zespole Szkół w Gnojnicy Dolnej					

VII. Plan i program odnowy sołectwa – Gnojnica Dolna na lata 2017-2020

Wizja sołectwa „Gnojnica Dolna piękna okolica, pełna aktywnych ludzi i nowoczesnych rozwiązań”

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?	3. Co nam może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i szanse jakie wykorzystamy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Kulturowanie tradycji i obyczajów. 2. Zwiększenie zaangażowania i integracji mieszkańców sołectwa	- Obiekty: Wiejskiego Centrum Kultury, Remizy OSP, - stowarzyszenia: Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich, Kluby sportowe, zespół folklorystyczny	Zaangażowanie szkół w życie społeczne, możliwość pozyskania funduszy unijnych	1. Podtrzymanie organizacji festynu rodzinnego „Gnojnickie lato” – co roku. 2. Organizacja integracyjnych festynów, zajęć sportowo-rekreacyjnych, warsztatów, turniejów – od 2017 r. 3. Turnieje międzyskolne podczas pikników rodzinnych – od 2018 r. 4. Podtrzymanie działalności grupy teatralnej dorosłych przy WCK – od 2017 r. 5. Podtrzymanie działalności drużyn sportowych dziewcząt i chłopców w piłce nożnej działających przy Ludowym Klubie Sportowym – od 2017 r.
B. STANDARD ŻYCIA			

<p>1. Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców.</p> <p>2. Zwiększenie dostępności do obiektów użyteczności publicznej</p>	<p>Place przy obiektach</p>	<p>Obiekty użyteczności publicznej.</p>	<p>Brak środków finansowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa sanitariatów przy kompleksie sportowo-rekreacyjnym oraz boisku przy Zespole Szkół – od 2017 r. 2. Remont i doposażenie budynku WCK i Remizy OSP – od 2018 r. 3. Doświetlenie obiektów sportowo-rekreacyjnych – od 2019 r. 4. Termomodernizacja zadaszenia amfiteatru (sceny) przy WCK - od 2017 r. 5. Budowa elementów siłowni zewnętrznej (przy szkole i na stadionie) – od 2017 r. 6. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy szkole (plac po starym przedszkolu) – od 2018 r. 7. Budowa wiaty estradowej (sceny) z zadaszeniem na stadionie służącej imprezom plenerowym – od 2019 r. 8. Wytyczenie i oznakowanie ścieżek spacerowych – od 2018 r. 9. Budowa oświetlenia ulicznego- od 2018 r.
<p>C. JAKOŚĆ ŻYCIA</p>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej dróg lokalnych. 2. Zwiększenie bezpieczeństwa zbiorników i polderów. 	<p>Zaangażowanie mieszkańców</p>	<p>Chęć i zdecydowanie mieszkańców odnośnie poprawy sytuacji związanej z uregulowaniem rzeki.</p>	<p>Brak środków finansowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa dróg łączących przysiółki – od 2018 r. 2. Remont dróg gminnych – od 2018 r. 3. Budowa zbiorników retencyjnych i polderów – od 2020 r.
<p>D. BYT</p>				

<p>1. Tworzenie nowych miejsc pracy.</p>	<p>Zaradność mieszkańców</p>	<p>Przedsiębiorczość mieszkańców</p>	<p>Uniknięcie migracji młodych osób.</p>	<p>1. Szkolenia dla mieszkańców: aktywizujące, podnoszące kwalifikacje dotyczącą prowadzenia działalności gospodarczej, rozwoju firm, pozyskania środków unijnych – od 2017. 2. Utrzymanie strony WWW miejscowości – od 2017.</p>
--	------------------------------	--------------------------------------	--	---

VIII. Dokumentacja fotograficzna sołectwa Gnojnica Dolna:

Panorama sołectwa Gnojnica Dolna

Kaplica pw. Św. Wojciecha w Gnojnicy Dolnej

Budynek Wiejskiego Centrum Kultury oraz Remizy OSP

Pomnik- obelisk wystawiony w 1931 r. na „Małym Błoniu”

